

UTVÄRDERING SKÅNERESAN

2016

Projektgrupp Klimatsamverkan Skåne

Projektledare:

Jonas Hedlund, Hållbar Mobilitet Skåne

Hållbar Mobilitet Skåne:

Jonas Hedlund

Sofia Wendel

Emma Johansson

Skånetrafiken:

Iris Rehnström

Länsstyrelsen:

Veronica Lindeberg

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Bakgrund.....	2
Syfte.....	3
Mål.....	3
Genomförande.....	3
- Ekonomisk redovisning.....	4
Resultat.....	4
- Resultat av enkätundersökning.....	5
Resultatdiskussion.....	9
- Måluppfyllnad.....	10
- Förbättringsförslag av genomförandet.....	11
- Förbättringsförslag på utvärderingen.....	11
Slutsats.....	12

Sammanfattning

Det här är en redovisning och utvärdering av projektet Skåneresan, som var ett samarbete mellan Skånetrafiken och Klimatsamverkan Skåne. Projektet sträckte sig från november 2015 och ett år framåt. Skåneresan riktade sig till sjätteklassare i skånska skolor och var ett försök att inspirera och stödja fler barn i att åka kollektivt. Skåneresan erbjöd eleverna en gratis resdag under våren 2016 via Skånetrafikens kollektivtrafik och projektet syftade till att ge barn en positiv bild av kollektivtrafiken och nya kunskaper om de fördelar som kollektivt resande har.

Totalt anmälde 114 skolor sig till projektet och biljetter skickades ut till 2225 elever, samt 770 elevbiljetter till Helsingborg stad. Skånetrafiken stod för biljetterna och det totala antalet utskickade biljetter, inklusive biljetter till Helsingborg, blev 2995 elevbiljetter och 567 vuxenbiljetter. Den utvärderingsenkät som medskickades besvarades av cirka hälften av alla deltagande elever, skolor från Helsingborg stad medverkade inte i denna utvärdering. Skolor från 30 skånska kommuner medverkade i projektet. 81 procent av de utfrågade eleverna svarade att de hade pratat med en närstående person om projektet, vilket visar på en möjlig spridningseffekt av kunskap om kollektivtrafikens fördelar.

Skåneresan är en del av en långsiktig satsning att uppnå ett ändrat resebeteende bland arbetspendlare och fritidsresenärer då det gäller val av transportmedel. Efter resdagen svarade 38 procent av eleverna att de skulle resa mer kollektivt i framtiden.

Bakgrund

Enligt Skånes regionala utvecklingsstrategi måste kollektivtrafiken få större fokus i framtida samhällsutveckling. Skånes tillväxt är beroende av att invånare kan resa till och från jobb, studier eller fritidsaktiviteter på ett klimatneutralt och energisnålt sätt. För att Skåne ska klara av att ställa om samhället mot en sådan utveckling måste vi agera proaktivt och ansvarsfullt när vi planerar för morgondagen.

För att kunna förändra skåningar resebeteende och minska vår klimatpåverkan är det viktigt att vi når ut till de människor som kommer att vara framtidens resenärer, alltså dagens barn och ungdomar. Då många barn blir skjutsade av sina föräldrar till deras destinationer är det vanligt att de sällan kommer i kontakt med kollektivtrafik. Det är därför viktigt att ge barn och ungdomar möjlighet att få resa kollektivt och på ett pedagogiskt sett förmedla kunskap om klimatklokt och energieffektivt resande. Projektet vill fånga upp människor i ett tidigt skede i livet och ge dem kunskap om användandet av kollektivtrafik så att vi på lång sikt kan förändra samhällets resvanor. Genom att visa på de möjligheter som kollektivt resande erbjuder kan vi få fler i målgruppen att välja kollektivtrafik även senare i livet när de har egen tillgång till bil.

Skåneresan var ett samarbete mellan Skånetrafiken och Klimatsamverkan Skåne och involverade skolor, lärare och elever i skånska kommuner. Projektet delfinansierades av Svenska naturskyddsföreningens Bra Miljövals transportfond och projektledes av Hållbar Mobilitet Skåne på Region Skåne.

Idén kring Skåneresan kommer ifrån Helsingborg, där projektet har drivits för elever inom Helsingborgs stad sedan 1998. Klimatsamverkan Skåne genomförde projektet år 2013 och nu senast 2016 för hela Skåne. Utifrån ett rättviseperspektiv har Skånetrafiken även finansierat biljetterna för skolorna i Helsingborgs stad. Dock är deras skolor inte inräknade i denna utvärdering.

Våren 2011 genomfördes liknande projekt i Blekinge, Blekingeresan. Blekingeresan ansågs bidra till den sociala gemenskapen i klassen och fick mycket positiv respons av de medverkande eleverna.

Skåneresan 2016 vände sig till sjätteklassare i skånska skolor och erbjöd en gratis resdag via Skånetrafikens kollektivtrafik. Val av kollektivt färdmedel var valfritt men skolorna uppmanades att färdas med minst en stadsbuss, ett tåg och en regionsbuss. Med hjälp av karta, tidtabeller och Skånetrafikens reseplanerare kunde eleverna själva planera sin resa och finna varierande målpunkter i både stad och landsbygd.

Syfte

Skåneresan är en del av en långsiktig satsning att minska transporternas klimatpåverkan genom ändrat användande av det befintliga transportsystemet. Projektet syftar till att informera barn om kollektivtrafikens betydelse i denna utveckling. Genom att ge barn kunskap om användandet av kollektivtrafik och visa på de möjligheter som kollektivt resande erbjuder hoppas projektet kunna leda till att fler i målgruppen väljer kollektivtrafik även efter att de har tagit körkort.

Utöver övning i grupparbete och redovisning får eleverna ökad kunskap om Skånes geografi, Kultur, natur och historia.

Ett syfte är att detta projekt ska bidra till svensk kollektivtrafiks gemensamma mål, att uppnå en fördubbling av kollektivtrafiken marknadsandel år 2030 och att antalet resor med kollektivtrafik ska fördubblas till år 2020. Samt till Skånes regionala mål om att öka kollektivtrafikens andel av de motoriserade transporterna till minst 40 % år 2030.

Mål

Mål 1: Skolor i hälften av Skånes kommuner ska ansluta sig till projektet.

Mål 2: En majoritet av de deltagande eleverna ska berätta om Skåneresan för sin föräldrar eller annan närstående.

Mål 3: En majoritet av de deltagande eleverna skall uppge att de tänker reser mer frekvent med kollektivtrafiken efter att de har tränat sig att använda reseplaneraren och fått en positiv upplevelse av att åka kollektivt.

Genomförande

Deltagandeinbjudan till projektet Skåneresan skickades ut via Kommunförbundet Skåne till samtliga 32 kommuners skolor med årskurs 6. Utöver detta kontaktade projektet skolor via telefon och mejl. Via telefon kontaktades kommunens huvudväxel, skolförvaltning och respektive skolas rektor eller reception. Information om projektet spreds även via Hållbar Mobilitet Skånes nyhetsbrev ut till HMSkånes nätverk och information fanns att hitta på HMSkånes hemsida.

Skolan fick själv välja dag för resa under våren 2016. Denna meddelades genom en anmälningsblankett tillsammans med gruppindelning, 4-7 elever per grupp, och antal önskade biljetter. Resan var gratis för eleverna samt för medföljande vuxen och alla i gruppen tilldelades en egen 24 timmars biljett Skåne runt. Biljettbeställning från Skånetrafiken gjordes av HMSkåne och biljetterna distribuerades därefter ut till skolorna via post. Tillsammans med biljetterna fick eleverna även varsin tidning med information om Skånetrafiken och kollektivtrafik.

Före resan uppmanades läraren fylla i en enkät om elevernas förväntan och uppfattning om kollektivtrafiken. Utvärderingsenkäten besvarades via en klassvis handuppräckning. Läraren frågade ut eleverna och fyllde sedan i svaren i form av andel procent av klassens elever. Efter resan gjordes en ny handuppräckning. Därefter fyllde läraren i ett fåtal frågor om vad hen själv tyckte om projektet. Utvärderingsblanketten från skolan skickades via mejl eller post till HMSkåne. Utöver svar från utvärderingsblanketten ombads eleverna i gruppvis redovisa sin resa på ett valfritt sätt, detta kunde exempelvis vara i form av en PowerPoint, fotocollage eller reseberättelse i textform.

Information som gick ut till skolorna:

- Inbjudan till Skåneresan
- Anmälningsblankett Skåneresan
- Påminnelsebrev
- Tidningen Hit & Dit
- Utvärderingsblankett

Ekonomisk redovisning

Den klart största kostnaden för projektet var biljetterna. Svenska naturskyddsföreningen deltog med finansiering genom den fond dit Skånetrafiken betalar in sin avgift för Bra miljöval. De biljettkostnader som kom utöver dessa 188 874 kr stod Skånetrafiken själva för. Då det var så pass många deltagande skolor och elever uppgick Skånetrafikens finansiering till drygt 300 000kr i biljettkostnader.

Kostnader	Budget	Utfall
Biljetter	188 874	454 990
Utskick	5000	0
Utställning	25 000	0
Tryckkostnader	0	27 200
Summa	218 874	482 190

Finansiering	Budget	Utfall
Skånetrafiken	0	266 116
Klimatsamverkan	30 000	27 200
SNF	188 874	188 874
Summa	218 874	482 190

Den utskickade tidningen
Hit & Dit

Resultat

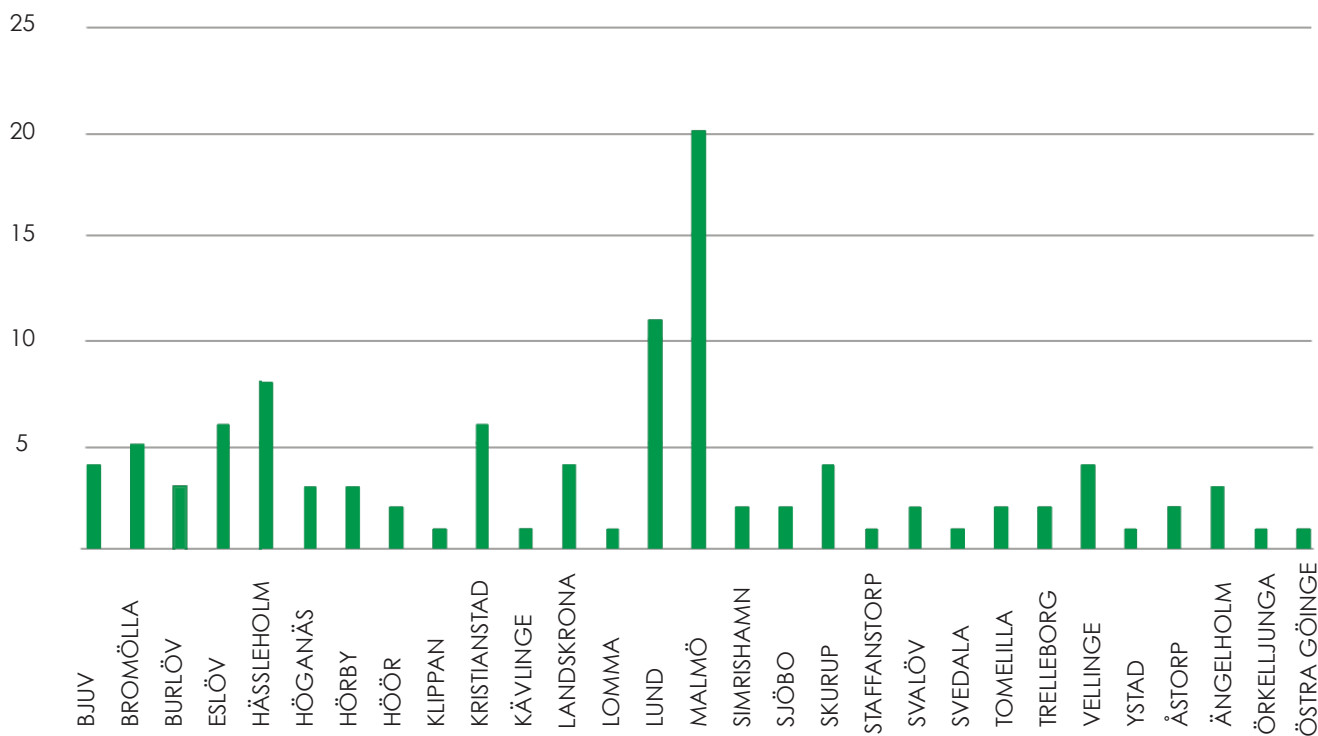
Totalt anmälde 114 skolor sig, under processens gång hoppade 31 stycken av dessa av projektet. En vanlig anledning till avhopp var att skolan inte hade tillräckligt mycket personal att ha en vuxen i varje grupp och hade därför inte möjlighet att dela upp klassen i mindre grupper. Totalt skickade HMSkåne ut biljetter till 2225 elever. Det totala biljettantalet för hela Skåneresan, med Helsingborgs stad inräknad, blev 2995 elevbiljetter och 567 vuxenbiljetter.

Den obligatoriska utvärderingsenkäten skickades tillbaka av 42 stycken skolor. Tre av dessa enkäter var inte ifyllda korrekt och saknade svar i den första delen av formuläret, handuppräckningen innan resan. Vi valde att inte inkludera dessa i undersökningen. En enkät saknade svar på skolans namn och vi kunde därför inte ta reda på antalet elever med i handuppräckningen. Totalt var 1003

elever engagerade i handuppräckningen före resan och 980 elever i den efter resan. Det färre antalet i den andra handuppräckningen berodde på enstaka bortfall i diverse klasser. Resultatet visar att vi fick tillbaka svar från cirka hälften av alla medverkande elever. Dock fick HMSkåne tillbaka reseberättelse från desto fler klasser, något som visar på att klasserna faktiskt gjort resan.

Sammanfattning:

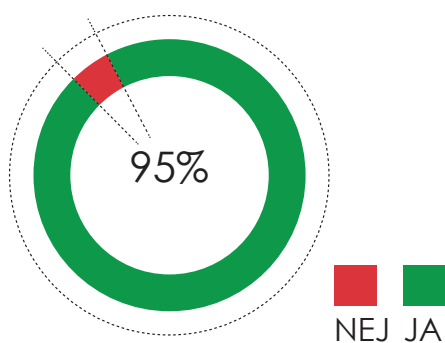
- 114 skolor anmälde sig
- 31 skolor hoppade av
- 2225 elever gjorde resan (2995 Helsingborg inräknat)
- 38 skolor (42 st) skolor skickade in utvärderingen
- 1003 elever svarade på enkäten innan resan
- 980 elever svarade på enkäten efter resan

Figur 1. Ovan visas alla medverkande kommuner och även antal medverkande skolor i varje enskild kommun. Figuren visar att Malmö, med 20 medverkande skolor, är den kommun som är högst representerad, därefter Lund med 11 skolor.

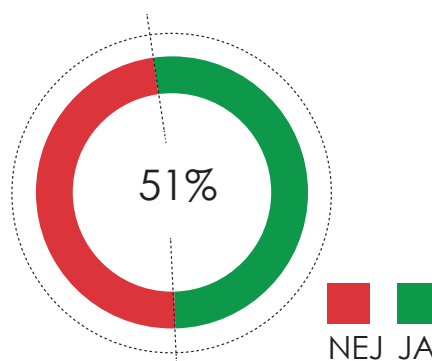
Före resan

Fråga 1. Har du någon gång åkt tåg eller buss i skåne?

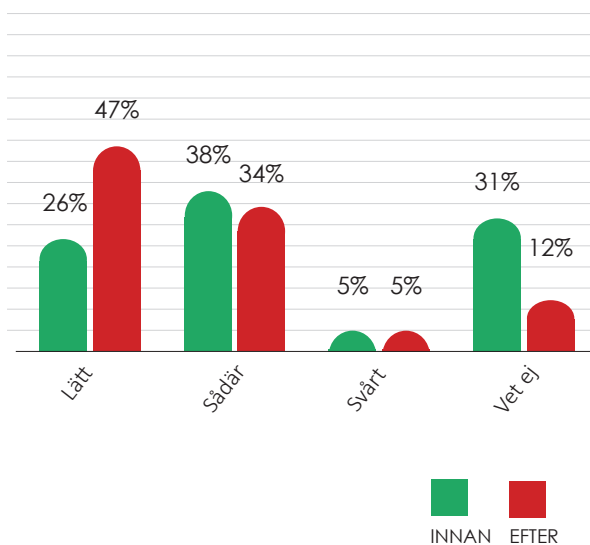
Hela 95% av de utfrågande eleverna hade åkt kollektivt innan och endast 5 % av eleverna svarade nej.

Fråga 2. Har du någon gång använt Skånetrafikens reseplanerare på dator eller som app?

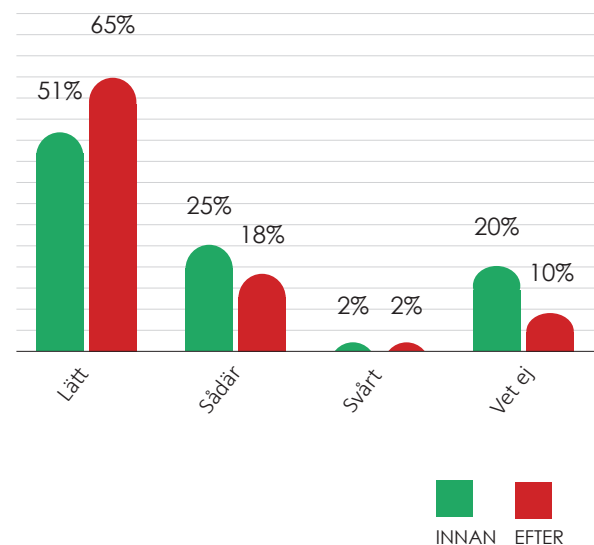
51 % hade använt reseplaneraren innan och 48% hade inte gjort det. 1% valde att inte svara på frågan.

Fråga 3. Hur tycker du att det är att planera din resa (med karta och Skånetrafikens reseplanerare)?

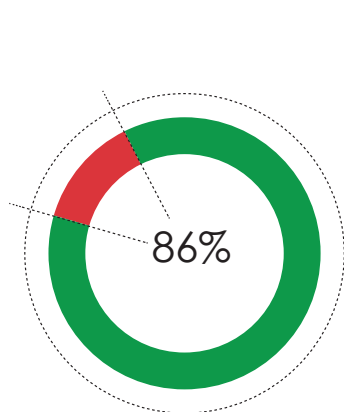
Det är en tydlig skillnad mellan före och efter resan i elevernas svar. Ett antagande är att de som var osäkra och svarade "vet ej" innan resan ändrade sig och svarade efter resan att det var lätt. Innan resan var bestod denna grupp av 26% jämfört med 47% efter resan. Det var även fler som svarade "sådär" före resan, dock var det bara en minskning från 38% innan resan till 34% efter resan. Reseberättelserna visar att vissa grupper fick planera om sina resor och besöksmål under dagen, detta på grund av förseningar eller missade byten. Detta kan vara en anledning till att många elever svarat "sådär" även efter resan. Intressant är att gruppen som svarade "svårt" inte förändrades märkbart från innan och efter.

Fråga 4. Hur tycker du att det är att åka kollektivtrafik?

I det stora hela upplevde eleverna att det var enkelt att resa med kollektivtrafik både innan och efter Skåneresan. Dock gjorde resan att många av de som var osäkra eller tyckte att det var "sådär" ändrade sig och tyckte sedan att det var "lätt". Denna grupp var innan resan 51% och efter resan 65%. Det var ytterst få tyckte att det var svårt, bara 2%, en andel som inte förändrades under resan. De förseningar och missade byten som vissa skolor var med om kan vara anledningen varför ett flertal elever även efter resan tyckte att det är "sådär" att åka kollektivt. Trots detta är det en minskning från 25% till 18% i den gruppen..

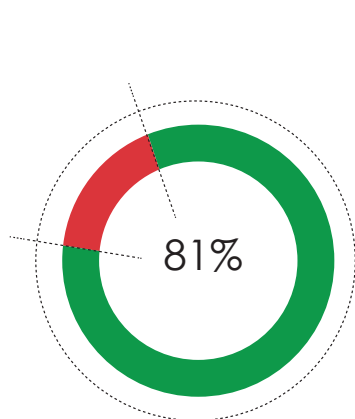

NEJ JA

Fråga 5. Känner att du vet hur man planerar en resa med kollektivtrafik nu då du har övat på detta tillsammans med din grupp (med karta och Skånetrafikens reseplanerare)?

Efter resan kände 86% av alla elever sig bekväma med att planera en resa med kollektivtrafik. Detta resultat går att jämföra med resultatet från fråga 1. Då det var 34% som tyckte att det var "sådär" svårt att planera sin resa efter att ha åkt kollektivt en dag är det intressant att fråga 5 resulterade i en så hög andel ja-svar.

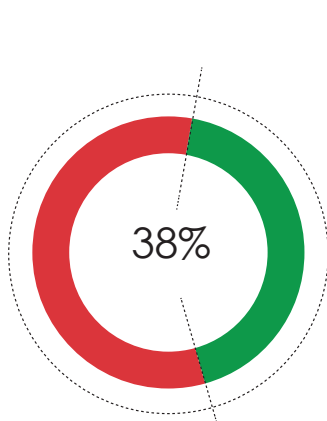

NEJ JA

Fråga 6. Har du pratat om Skåneresan och kollektivtrafik med dina föräldrar eller någon annan?

Ett av projektets mål var att en majoritet av barnen skulle dela med sig av sina nya kunskaper med föräldrar och andra anhöriga och på så sätt låta projektet nå ut till en bredare grupp av människor. 81 % av de utfrågade eleverna svarade att de hade pratat om Skåneresan och kollektivtrafik med någon förälder eller annan person. Uppräknat motsvarar det cirka 1772 elever, räknat utifrån alla medverkande. Detta tycker vi är ett lovande resultat för att kunna nå ut till andra målgrupper.

NEJ JA

Fråga 7. Ska du åka buss och tåg oftare nu att du har får lära dig att planera en resa och uppleva en resa med dina klasskamrater?

Även om majoriteten av alla elever hade en positiv bild av kollektivtrafik var det endast 38 % som svarade att de skulle åka kollektivtrafik oftare nu efter skåneresan. Eftersom barn är relativt begränsade till sitt närområde och till sina föräldrars resvanor så är detta svar föga förvånande. Det går därför att ifrågasätta formuleringen av denna fråga. Förändrade resvanor från 38 % eleverna ser vi som ett gott resultat, dock uppnår det inte projektets tredje mål om att en majoritet av eleverna skulle uppge att de planerar resa mer frekvent med kollektivtrafiken.

Genom elevernas reseberättelse beskrivs vilka resesmål som gjort, elevernas vägar dit och hur de upplevde dagen. Materialet har bestått mestadels av Power Points gjorda gruppvis av eleverna, men även filmer och berättelser i textform har skickats in. Elevernas reseberättelser har i utvärderingen använts för att utläsa hur nöjda resenärerna var med sina resor och vilka störningar som uppstått.

I det stora hela har det varit svårt att läsa av materialet då berättelserna till mestadels handlade om själva reseålet mer än resan dit, dock går det ändå att finna vissa yttranden om resorna. De flesta handlade om hur roligt eller kul det är att åka tåg.

"Det var en superkul resa. Det roligaste var att åka tåg och speciellt baklänges. Vi hade gärna velat göra om det här igen!"
– Yngsjöskolan

"Det var kul att åka tåg. Vi rekommenderar andra sexor att göra skåneresan"
- Brovårdaskolan

Många elever skrev att de vill tacka Skånetrafiken för att de fick göra resan. Ett antal berättelser avslutades med ett sådant tack, liknande gruppens från Yngsjöskolan;

"Tack, Skånetrafiken för att vi fick uppleva denna roliga dag. Vi skulle gärna vilja göra om det. Hälsningar Gun, Love, Viggo, Gilbert, Hedda, My, Maja & Ida"

Några grupper verkade dock ha upplevt lite störningar. Dessa handlade främst om förseningar av tåg och missade byten. Störningar verkade främst resultera i sena hemkomster eller att eleverna tvingats planera om sin resa. En grupp blev dessutom bestulna på sina cyklar parkerade vid tågstationen. Dessa störningar verkade dock inte påverka deras attityd mot kollektivtrafik negativt. I det stora hela uttrycker sig eleverna som mycket nöjda och ett flertal skrev likt eleverna från Yngsjöskolan att de vill göra om resan.

Resultatdiskussion

Då det är många faktorer som påverkar ett barns resvanor kan vi inte anta att 38 procent nu väljer att åka mer kollektivt framöver. Eftersom många vuxna väljer att skjutsa sitt barn till diverse fritidsaktivitet blir barnet ofta själv inte delaktig i sitt val av färdmedel. Ett barn är således mycket bundet vid föräldrarnas beteende och vanor. Om föräldern anser att barnet inte bör åka kollektivt kan det vara svårt att på kort sikt ändra på sådana resvanor. För att kunna förändra ett barns val av transportmedel måste vi således nå ut till föräldern.

Att 81 procent av eleverna svarade att de har talat med andra om Skåneresan och kollektivtrafik är därför mycket hoppfullt. Då barn är duktiga på att påverka sin hemmamiljö hoppas vi att de kan förmedla budskapet om hållbart resande till sina familjemedlemmar. Skåneresan är ett sätt för oss att marknadsföra Skånetrafiken och Skånes goda pendlingsmöjligheter och vi tror att den spridningseffekt som projektet bidrar med kan resultera i nya resenärer.

Om en förälder ställer sig kritisk till kollektivt resande kan det vara svårt för barnet att få möjlighet att skapa sig en åsikt. Projekt som Skåneresan kan bidra till att barn skapar sig en egen uppfattning om kollektivtrafik. Projektet kan fånga upp de barn som i undersökningen svarade

”vet ej” och ge dem en positiv bild. Genom att anordna Skåneresan 2016 nådde vi ut till mer än 2000 barn och gav dessa tillfällen att själva få uppleva hur det är att ge sig ut med kollektivtrafik.

Enligt undersökningen hade 65 procent en positiv bild av att åka kollektivt efter resandet, jämförelse med 51 procent innan resan. Endast 9 procent visste inte vad de tyckte efter dagen, en stor skillnad jämfört med 20 procent innan deras skåneresa. Det är viktigt att barn och ungdomar skapar sig en förståelse för hållbart resande då det kan resultera i mer medvetna val av färdmedel senare i livet. Genom en roligt och lärorik dag fångade Skåneresan upp de barn som var osäkra.

Projektet syftade till att förmedla mer kunskap om hur man planerar sin resa i kollektivtrafik. Innan resan hade 48 procent av eleverna aldrig testat på att använda Skånetrafikens reseplanerare. Då barnen själva var med och planerade resan fick de på ett pedagogiskt sätt hantera de verktyg som behövdes. Efter resan verkade eleverna känna sig säkra på sin reseplanering. 47 procent av eleverna svarade att det var ”lätt”, jämfört med 26 procent innan resan. Endast 10 procent av de utfrågade kände efter resan att de inte visste hur man planerade en resa i kollektivtrafik och svarade nej på den frågan.

Måluppfyllnad

Skåneresan uppnådde två av de tre mål som projektet hade satt upp. Projektet nådde ut till hela 30 av 32 skånska kommunerna (med undantaget Helsingborg) och uppnådde därigenom målet om att skolor i hälften av Skånes kommuner skulle ansluta sig till projektet. De två kommunerna som inte hade skolor anmällda var Osby kommun och Perstorps kommun.

Det andra målet fokuserade på spridning av kunskap om kollektivtrafiken. Där önskade projektet att en majoritet av eleverna skulle prata med andra om projektet och om kollektivtrafik. Detta mål uppnåddes då 81 procent av de utfrågade eleverna svarade att de hade pratat med en förälder eller annan närstående person.

Målet om en förändrad resvana, där projektet önskade att mer än 50 procent av eleverna skulle uppge att de planerade resa mer kollektivt i framtiden, uppnåddes inte. Resultatet blev 38 % och därigenom lägre än önskat.

Det går här att reflektera kring om detta mål nödvändigtvis är vad vi vill undersöka. Eftersom barn vanligtvis inte har ett särskilt brett resmönster till att börja med går det att ifrågasätta på vilket sätt de efter Skåneresan skulle kunna öka sitt resande. Vi bör kanske inte undersöka förändringar i det faktiska resandet utan snarare förändringar i barns attityd till kollektivt resande. Är de mer positivt inställda nu efter Skåneresan och kommer det i framtiden leda till ett ökat resande? Kanske krävs det en omformulering av fråga 7 och en ny målformulering som är mer anpassad till barnens upplevelse.

Förbättringsförslag av genomförandet

Projektet har nått ut till 30 kommuner och sammantaget har vi fått bra respons. Dock har mycket tid lagt på att ringa runt för att försöka finna rätt person att tala med. Under projektets gång har kontakten till vissa skolor gått via kommunens skolförvaltning. För att nå ut till skolor på ett effektivare sätt föreslås att förvaltningen intar rollen som samordnare i projektet. Information om Skåneresan kan gå via förvaltningen och förvaltningen kan bjuda in till ett möte mellan rektorer och Skåneresan. Mötet kan vara ett tillfälle för HMSkåne att ge information, bjuda in och förklara projektet för rektorerna.

Det har i många fall saknats en tydlig kontaktansvarig för skolan och det har skapat osäkerhet i projektet. Många enkäter har kommit in med svar från hela skolan (ett flertal klasser) och andra enkäter var svarade klassvis. Detta har försvårat arbetet med att sammanställa resultatet. För att göra sammanställningen enklare bör projektets bli bättre på att skilja på skola och klass på ett tydligare sätt. Bäst vore att antingen skilja de olika anmälda klassvis med en ensam klassansvarig, för att då veta exakt hur många elever som deltar från varje klass, eller ha en ansvarig på varje skola som sammanställer och ser till att all information kommer in till HMSkåne. Denne ansvarig kan exempelvis vara rektorn eller någon annan kontaktperson på skolan.

Ett flertal bortfall har förekommit på grund av missade datum eller missuppfattade instruktioner. Projektet måste därför bli tydligare med att förmedla information om viktiga datum, uppsatta regler och krav till skolan. Detta skulle kunna göras genom att tydligt förklara för skolorna projektets process stegvis, exempelvis steg 1 anmälan, steg 2 informera om gruppindelning och så vidare.

Av de skolor som deltog i projektet var det endast hälften som skickade tillbaka utvärderingsenkäten. Många skolor skickade in reseberättelser men missade att ta med utvärderingen. Eftersom utgiften för biljetter är stor så är det nödvändigt att få in resultatet också. Projektet måste därför

bli tydligare med detta till skolorna och vara på skolorna att i första hand lämna in enkäten. Information om varför detta är viktigt och förklara projektets syfte borde på ett tydligare sätt förmedlas till skolan ansvarig.

Förbättringsförslag av utvärderingen

Själva utformningen av enkäterna behöver ses igenom innan nästa tillfälle. Som det är nu begärs läraren fylla i svaren i procentform. Detta har skapat en oklarhet i de svar som har tagits emot. Då resultatet vid senare skede har räknats om till antal elever går det att ifrågasätta resultatets tillförlitlighet. Eftersom vi aldrig kan veta exakt hur många som deltog i handuppräckningen utan bara vet antalet biljetter som har skickats så har resultatet i stor del baserats på vårt antagande. Att uppmana läraren att skriva ner svaren i procent tvingar dessutom läraren att själv göra uträckningen och detta kan leda till att läraren ibland gör en enkel avrundning eller ”går lite på känsla” när hen fyller i svaren. Handuppräckningen bör även ske i mindre grupper så att läraren enklare kan räkna antalet. Därefter kan resultatet sammanställas av skolans ansvarig.

Projektet måste även bli tydligare med att förmedla till läraren att alla delar av enkäten måste fyllas i. Tre skolor hade bara gjort andra delen av enkäten vilket resulterade i att vi inte tog med deras svar i undersökningen. Detta för att vi då inte visste vad eleverna från den klassen tyckte innan resan.

Vi måste bli bättre på att ställa rätt frågor. Eftersom barn inte har särskilt många valmöjligheter när det kommer till val av transportmedel och ett relativt smalt resmönster så är det kanske inte relevant att ställa frågan om eleverna kommer att åka mer kollektivt. Fråga 7 kan istället undersöka deras attityd till att resa kollektivt och hur de upplever själva resan. En positiv attityd kan sen i sin tur leda till ett mer kollektivt resande i framtiden.

Slutsats

Projektet har varit mycket uppskattat av de elever och lärare som medverkat och arbetet med projektet har varit mycket positivt. Klimatsamverkan Skåne har lyckats involvera skolor från 30 skånska kommuner, vilket är en framgång. Att 81 % av eleverna uppgav att de talat om projektet med någon närstående samt att de nu känner sig trygga med att planera sin resa i reseplaneraren ser vi som ett lyckat resultat.

Vi anser att Skåneresan är ett effektivt sätt att nå ut till en stor grupp människor och främja en positiv syn av Skånetrafiken och kollektivt resande. Genom att själva vara delaktiga i planeringen av resan och dess resmål fick barnen på ett pedagogiskt sätt inblick i ett mer hållbart resealternativ. Skåneresan har dessutom hjälpt till att stärka Skånetrafikens varumärke då kunskap om kollektivtrafik har spridits från elever till familj, vänner och bekanta.

I det stora hela fick ca 3000 elever och över 500 vuxna tack vare Skåneresan möjlighet att uppleva en spännande och lärorik dag med hjälp av kollektivtrafiken. De fick uppleva Skånes varierande utbud av sevärdheter och skapa sig en bild av sitt omland utanför kommungränsen. Projektet gav elever från olika bakgrunder och socioekonomiska grunder möjlighet att ta del av det skånska landskapet. Utifrån ett integrationsperspektiv har Skåneresan medverkat i att tillgängliggöra Skåne för barn från alla grupper och projektet har således främjat Skånes demokratiska värden. Detta är inte bara positivt för de medverkande barnen utan även för Skånes framtida utveckling.

Det går att diskutera huruvida målgruppen för detta projekt måste vara sjätteklassare. Eftersom barn i denna ålder vanligtvis inte ansvarar själva för deras resmönster så går det att ifrågasätta om de är rätt målgrupp. Ungdomar som börjar närmar sig körkortsålder och som reser mer fritt

utan föräldrar kanske hade varit en mer passande grupp. En gymnasieelev kan dessutom utföra Skåneresan utan medverkande vuxen. Då många skolor hoppade av projektet på grund av brist på medverkande vuxna så skulle en äldre målgrupp kunna leda till att fler skolor deltar. Som det är idag så har Skånetrafiken redan projekt som riktar sig till 18-åringar. Skåneresan blir med detta ett viktigt komplement. Det är viktigt att lägga fokus på den yngre generationen och lyfta fram deras röster då de sällan hörs. I Region Skånes mobilitetsplan har särskild fokus getts till barns resvanor. Rapporten lyfter fram nödvändigheten i att skapa en förståelse för hållbart resande i tidig ålder för att lägga grunden till goda resvanor även senare i livet. Genom att ha sjätteklassare som målgrupp fångar vi upp barn i en tidig ålder. Vi kan dessutom på ett enklare sätt nå ut till föräldern. En gymnasieelev känner kanske inte behovet av att diskutera ett skolprojekt med sin förälder såsom en sjätteklassare gör. Sjätte klass är dessutom året innan en elev börjar högstadiet. För många betyder detta ny skola och kanske även ett nytt resmönster. Skåneresan kan vara ett sätt för eleven och dess föräldrar att inse fördelarna med att nyttja kollektivtrafiken till och från högstadieskolan.

Att öka nyttjandet av kollektivtrafik är en framtidsfråga och barn och ungdomar är framtidens resenärer. Det är vår gemensamma uppgift att verka för att de får en positiv syn på att åka kollektivt och ser kollektivtrafikens möjligheter. År 2030 har Skånes regionala utvecklingsstrategi fastslagit att Skåne ska vara både klimatneutralt och fossilbränslefritt. Detta år är dagens sjätteklassare gamla nog att pendla till och från jobbet varje dag. För att Skåne ska klara av att ställa om samhället mot en klimatsmart utveckling måste vi agera proaktivt och lyfta fram denna målgrupp redan nu. Projekt som Skåneresan är därför nödvändiga i vår planering för morgondagen.

Skånetrafiken

